

Hadeland – nært og naturlig

Representantskapsmøte 19. september 2025

Vedlegg

Sak 9-12 / 2025

Gran, 19. september 2025

Høringsinnspill til sak «Tilbudsstrukturen for videregående opplæring i Innlandet – skoleårene 2026/27-2030/31»

Høringsinnspillet er utarbeidet etter dialog med kommunene på Hadeland, Hadelandshagen, NAV Hadeland samt Ungdomsrådene i kommunene. I tillegg har det vært gjennomført en spørreundersøkelse blant næringslivet og frivilligheten i regionen som resulterte i over 50 svar fra bedriftene og over 40 svar fra frivillige lag og foreninger. Disse bedriftene og organisasjonene sysselsetter ca 6.300 ansatte og har ca 5.000 medlemmer.

Hadelandsregionen ønsker at regionskolen Hadeland videregående har et så bredt utdanningstilbud som mulig, og at den gode gjennomføringsstatistikken fortsetter. Våren 2025 var denne på 88,1%. Det er av stor betydning for regionen at det videregående opplæringstilbudet bidrar til å heve utdanningsnivået og få flere i arbeid. Det er et stort behov her for fagarbeidere og høyskoleutdannet arbeidskraft, og historikken viser at Hadeland også bidrar til kompetanse utenfor sin region.

Det er viktig både for Hadeland og Innlandet fylkeskommune som skole-eier at Hadeland videregående skole er en attraktiv skole med et bredt linjetilbud og med god kvalitet. Nesten halvparten av grunnlaget for elever på Hadeland videregående skole bor i Akershus fylke (ungdom fra Jevnaker og Lunner kommune). Disse ungdommene søker på skoleplass både på Hadeland og i sitt eget fylke og har en reell valgmulighet til å starte på skoler sør og vest for Hadeland. Hadeland videregående skole må favne bredt og være attraktiv slik at elevmassen ønsker å velge denne skolen.

Hadeland videregående skole er en viktig utdanningsinstitusjon og kompetansearbeidsplass i Hadelandsregionen. Det er gjort en betydelig investering og satsing av fylkeskommunen for at skolen skal framstå som den kompetanseinstitusjonen den er i dag. Da de tre videregående skolene Brandbu, Gran og Roa ble samlokalisert, økte både elevtall og gjennomføringen signifikant.

Hadeland videregående skole er i en spesiell situasjon da Gran nå har søkt fylkestilhørighet i Akershus og Akershus er en fylkeskommune som er i vekst og som har press på skoleplasser. Det er viktig for Hadeland som region at skolen har et så godt tilbud som mulig også i det tilfellet at skolen får ny skoleeier i løpet av denne fireårige perioden.

Høringsinnspillet vil vise hvorfor vi mener at alle dagens linjetilbud må videreføres inkludert kreative fag. Vi mener også at man må ta inn over seg at Hadeland videregående skole har elever fra to fylker, hvor den ene legger ned skoletilbud, mens den andre har kapasitetsutfordringer. Vi mener at man bør utnytte eventuell ledig kapasitet ved Hadeland videregående skole også i Hadeland sine tilgrensede områder.

Innholdsfortegnelse

Side 3	Kort om Hadeland videregående skole og elevtallsutvikling
Side 4	Hadeland – faktainformasjon om demografi og arbeids- og næringsliv
Side 6	Utenforskap på Hadeland
Side 6	Kompetansebehov i regionen
Side 7	Spørreundersøkelse til næringslivet og frivilligheten på Hadeland
Side 8	Dialog med Ungdomsrådene på Hadeland
Side 9	Arbeid med tilflytting på Hadeland
Side 9	To fylkeskommuner med elever på Hadeland videregående skole
Side 10	Skolestruktur-saken i 2024
Side 10	Gjennomføringsgrad og muligheten til å gå på sitt førsteønske
Side 11	Svar på de konkrete spørsmålene fra Innlandet fylkeskommune i høringsnotatet
Side 14	Oppsummering

Bakgrunn for skolesituasjonen i Hadelandsregionen

Kort om Hadeland videregående skole og elevtallsutvikling

Hadeland videregående skole har per 1/9-2025 i underkant av 800 elever. Skolen har både studieforberedende og yrkesfaglige studieprogram. I tillegg har man et hybridprogram som heter Helsearbeiderfag med studiekompetanse (HASK) hvor man får generell studiekompetanse samtidig som det gis opplæring i helsefag. Nedenfor ser man fordeling av elever som startet i 1. klasse i år.

Hadeland videregående skole - fordeling VG1		Geografisk fordeling av VG1 elever	
Andel yrkesfag	56 %	Gran	52 %
Hybrid	6 %	Lunner	34 %
Andel studieforberedende	37 %	Jevnaker	11 %
		Andre	3 %

Hadeland videregående skole er en regionskole. Det var opprinnelig tre videregående skoler i vår region og disse ble slått sammen til en samlet regional videregående skole i 2012. Vi på Hadeland opplever derfor at vi allerede har gjort tilpasninger for fremtiden. Gitt at skolen er en regionskole er det viktig at den har en bred tilbudsvifte slik at hele regionen og dens ungdommer får et linjetilbud som passer for seg og næringslivet / frivilligheten som finnes her.

Innlandet fylkeskommune benyttet GSI-tall (Grunnskolen informasjonssystem) for å få frem elevtallsutvikling på Hadeland videregående skole frem til 2032 i sitt arbeid med skolestruktur-saken i 2024. For årene 2033-2038 benyttet de tall fra SSB på antall 1-6 åringer som er bostedsregistrert i de tre Hadelandskommunene. Disse tallene tar ikke hensyn til innvandring, tilflytting og fraflytting.

Innlandet fylkeskommune har ved sine beregninger ved skolestrukturprosessen i 2024 kommet frem til at estimert oppfyltingsgrad i 2038 vil være på 65,5% på grunn av elevtallsutviklingen i regionen.

Det ble gjort en vurdering av denne elevtallsutviklingen av Hadelandskommunene i 2024. Konklusjonen var at elevtallene Innlandet fylkeskommune har stipulert for Hadeland videregående skole fremover sannsynligvis er noe lavt. Dette er på grunn av mer tilflytting enn de har lagt til grunn, ikke beregnet inn eventuelle konsekvenser av ny opplæringslov og at det ikke er tatt høyde for at Akershus eventuelt kan utnytte ledig kapasitet på HVS gitt stort press på plasser på deres skoler.

Linjene som er ved skolen i dag:

- Studieforberedende:
 - Idrettsfag
 - Medier og kommunikasjon (kun 2 og 3 klasse)
 - Musikk, dans og drama (kun 2 og 3 klasse)
 - Studiespesialisering realfag
 - Studiespesialisering språk, samfunnsfag og økonomi¹
 - Helsefagarbeider med studiekompetanse (hybrid)
- Yrkesfag:
 - Bygg- og anleggsteknikk
 - Elektro- og datateknologi
 - Helse- og oppvekstfag
 - Restaurant- og matfag

¹ Tilbyr ingen fag i økonomi selv om linjen heter det.

HADELAND

- Salg, service og reiseliv
- Teknologi- og industrifag
- Påbygning
- Kombinasjonsklasse
- Tilrettelagt tilbud

På skolens nettsider informerer de om at innen studiespesialisering kan elevene velge mellom disse fordypningsfagene skoleåret 2025/2026:

- matematikk
- fysikk
- kjemi
- biologi
- informasjonsteknologi
- psykologi
- sosiologi og sosialantropologi og politikk og menneskerettigheter
- rettslære
- engelsk
- medie- og informasjonskunnskap
- grafisk design
- breddeidrett

De programfagene som skolen tilbys på Vg2 og Vg3 kan variere fra år til år.

Karriere Innlandet - status

Karriere Innlandet Hadeland har i dag 132 deltakere i videregående opplæring for voksne.

68 er bosatt i Gran kommune, 25 er bosatt i Jevnaker kommune, 39 er bosatt i Lunner kommune. Det gir en fordeling på 52 % bosatt i Gran kommune og 48 % bosatt i Akershus fylkeskommune i kommunene Jevnaker og Lunner. Ca 50 % andel av elevene er minoritetsspråklige.

Deltakerne i opplæring fordelt på fag:

- 80 deltakere på fag til generell studiekompetanse
- 52 deltakere i yrkesfag
 - 27 Helsearbeiderfaget
 - 10 Norsk/språkpraksis
 - 9 Gjenvinningsfaget
 - 2 Kokk
 - 2 Ernæringskokk
 - 2 Betong
 - 5 søkere til barne- og ungdomsarbeiderfaget, ikke igangsatt enda i påvente av flere søkere

Hadeland – faktainformasjon om demografi og arbeids- og næringsliv²

I løpet av de 10 siste årene har det vært en positiv befolkningsutvikling på Hadeland. Siste oppdaterte tall fra SSB viser at Hadeland har en befolkning på totalt 30 123 personer. Gran har en

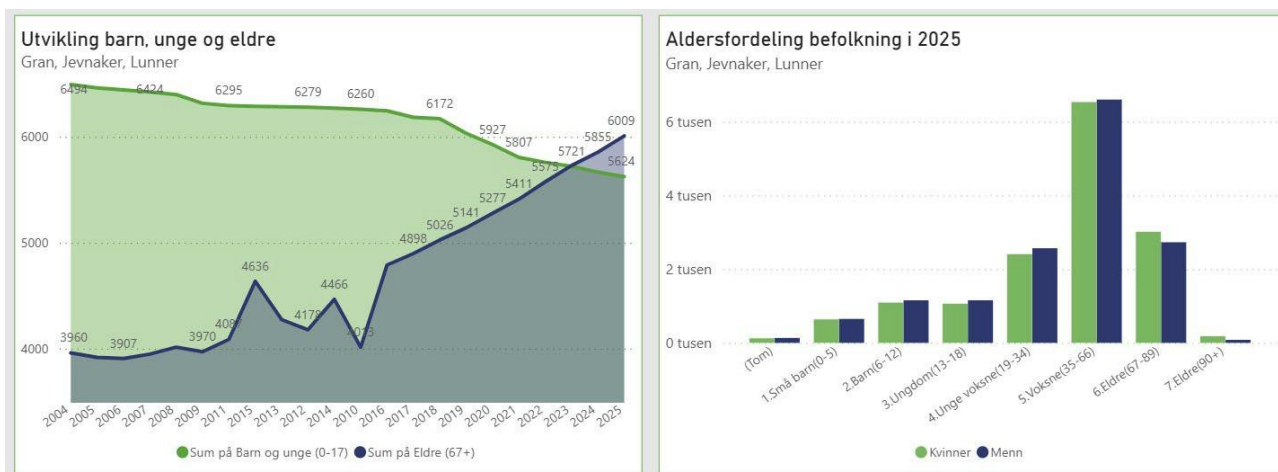
² <https://www.hadelandshagen.net/kunnskapsbank.619542.no.html>

HADELAND

liten økning i perioden på 0,4% mens Lunner og Jevnaker har henholdsvis 5,2 og 8,1%. I all hovedsak er det tilflytting som er årsaken til veksten, men i Lunner har man også et fødselsoverskudd.

Andelen eldre øker også på Hadeland. I Norge er 16,8% av befolkningen over 67 år eller eldre. Alle tre Hadelandskommunene har høyere tall enn dette med henholdsvis 21,14% for Gran, 19,41% for Jevnaker og 18,62% for Lunner. Det forventes at antall eldre vil øke betydelig i årene som kommer.

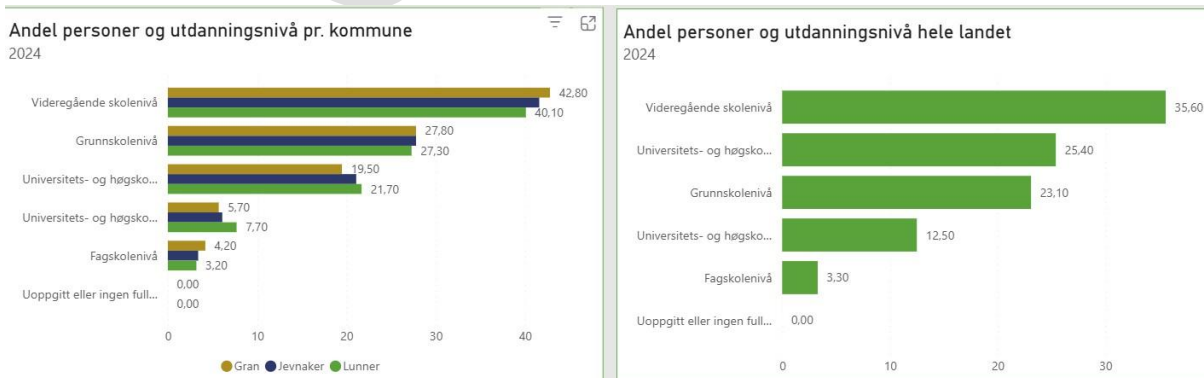

På Hadeland er det nærmere 9800 personer som arbeider i regionen. 29% av disse jobber innenfor helse- og sosialtjenester. Varehandel og deretter industri sysselsetter flest mennesker etter helsebransjen.

De 10 siste årene har det vært relativt flat utvikling i antallet som er sysselsatt på Hadeland. Den bransjen som har hatt størst økning er industri med 59%. Transport og lagring har hatt en nedgang på 30% i antallet sysselsatte.

I tillegg til arbeidsplasser i regionen er Hadeland en typisk pendlerregion. Hele 48% pendler ut av egen kommune, men det er samtidig mye intern-pendling mellom kommunene på Hadeland. Aller flest pendler til Oslo, men også en stor andel pendler til Ringerike.

Alle de tre Hadelandskommunene ligger under landsgjennomsnittet når det gjelder utdanningsnivå.

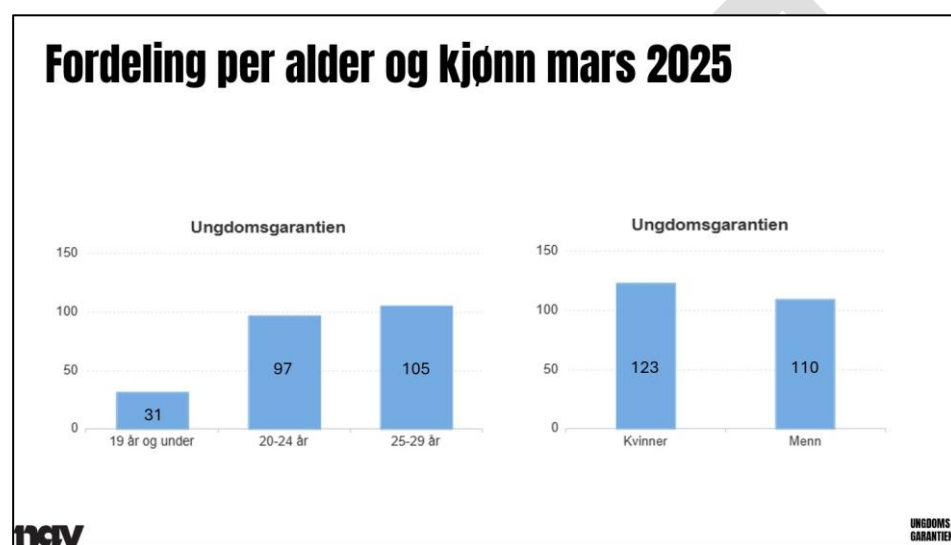

Utenforskap på Hadeland

Ved hjelp av NAV Hadeland³ har vi fått et bilde av hvordan situasjonen er for ungdommen på Hadeland når det gjelder utenforskap. Det er 239 ungdommer (16-29 år) i Gran og Lunner som er i målgruppen for det som heter Ungdomsgarantien. Nav beskriver denne garantien slik: «Ungdomsgarantien skal sikre god og tett oppfølging av unge mellom 16 og 30 år som trenger det. Målet er å hjelpe flere unge til å fullføre utdanning og komme i arbeid.»⁴. 56% av disse ungdommene har ikke fullført videregående skole.

For enkeltmenneskene og for samfunnet er det utrolig viktig at disse ungdommene enten fullfører en utdanning eller kommer seg i arbeid. Bredden i linjetilbud ved videregående skole er en av mange faktorer som er avgjørende for å lykkes med dette. Fordeling nedenfor viser at det er ungdom under 19 år som hverken er i arbeid eller utdanning.

Kompetansebehov i regionen

De nasjonale trendene med tanke på digitalisering, det grønne skiftet, demografiendringer (med flere eldre) og internasjonal økonomi og konjunkturer som Innlandet fylkeskommune peker på i sin utredning i skolestruktursaken i 2024, påvirker selvsagt også Hadeland som region.

Kunnskap om kompetansebehovet i regionen baserer seg på regional kartlegging vår 2023 gjort av Hadelandshagen og en spørreundersøkelse sendt ut av Hadeland IPR og Hadelandshagen til næringslivet og frivilligheten på Hadeland vår / sommer 2025. I tillegg har vi hentet kunnskap fra de årlige bedriftsundersøkelsene gjort av Nav Hadeland og Nav Vest-Viken. Hadeland IPR får også henvendelser av enkelt-bedrifter av ulik størrelse som har utfordringer med å knytte til seg rett kompetanse.

Den regionale kartleggingen fra våren 2023 gjort av Hadelandshagen ble besvart av bedrifter i ulike størrelser og bransjer med virksomhet i alle de tre kommunene. Undersøkelsen viser at 45% av bedriftene bekrefter at de har stort behov for nye fagarbeidere og 41% har behov for kompetanse innen høyere utdanning. Det er mange ulike fagfelt bedriftene oppgir at de trenger: Ingeniør,

³ NAV Hadeland er for Gran og Lunner og vi har basert oss på disse tallene. Vi har ingen indikasjoner på at situasjonen for ungdom på Jevnaker er så mye annerledes enn i Gran og Lunner og bruker derfor disse tallene som et grunnlag.

⁴ <https://www.nav.no/samarbeidspartner/ungdomsgaranti>

økonomi, kokk, servitør, markedsføring, helsefagarbeidere, sykepleiere, vernepleiere, barnehagelærere, data og industrimekanikere.

Begge rapportene fra Nav, både Innlandet og Vest-Viken har det til felles at helsekompetanse er sterkt etterspurt. De tre yrkene som hadde størst behov for bemanning i 2024 var sykepleiere, helsefagarbeidere og legespesialister og vi antar at det er ganske tilsvarende i 2025.

I forbindelse med høringsinnspill til skolestruktur-saken i 2024 ble det også hentet inn informasjon om hvilke bransjer som er størst på Hadeland. De største bransjene i kommunene Gran og Lunner er helse og sosialtjenester, varehandel, bygg og anleggsvirksomhet, undervisning, industri, offentlig administrasjon og transport. I Jevnaker er det etterspørsel etter kompetanse innen prosessoperatører, automatikere, bilmekanikere og ingeniører i ulike fag. Helse er selvsagt også viktig på alle nivåer her også, men helsefagarbeidere er det spesiell etterspørsel etter.

Når det gjelder kompetansebehov i regionen har ansatte i Hadeland IPR til stadighet fått tilbakemeldinger om at de kreative linjene ikke bare bidrar med fagkunnskap inn i medie- og kulturbransjen, men at det er viktig å huske på at elevene får generell studiekompetanse etter å ha fullført disse linjene. Det vil si at vi utdanner ungdommer som mest sannsynlig skal jobbe i helt andre yrker enn de kreative, men at disse elevene tar med seg en annen innfallsvinkel inn i videre studier og arbeid. En god miks av erfaringer og kunnskap vil gjøre fremtidens bedrifter mer robuste.

Spørreundersøkelse til næringslivet og frivilligheten på Hadeland

Ny opplæringslov fra 1. august 2024 sier i §5-3 at «Fylkeskommunen skal i planlegginga og utbygginga av det vidaregåande opplæringstilbudet leggje stor vekt på kva kompetanse samfunnet treng.». Basert på denne presiseringen i ny opplæringslov har Hadeland IPR i samarbeid med Hadelandshagen gjennomført to spørreundersøkelser. En rettet mot næringslivet og kommunene som arbeidsgivere og en rettet mot frivilligheten. Dette ble gjennomført vår / sommer 2025.

Spørreundersøkelsene er besvart av over 50 bedrifter (inkludert de tre kommunene) og over 40 frivillige lag og foreninger. Bedriftene som har svart har rundt 6.300 ansatte og de frivillige lag og foreningene som har svart og hvor vi har tilgang til medlemstall representerer rundt 5.000 medlemmer.

Kort oppsummert viser svarene fra næringslivet følgende om hvilke tilbud de ønsker ved HVS:

- 78% av bedriftene har lærlinger i dag eller vurderer det for fremtiden
- Innen studieforberedende linjer er studiespesialisering med realfagsretning mest etterspurt. 31% av bedriftene mener dette er mest relevant for dem, men annen studiespesialisering og deretter helsearbeiderfag med studiekompetanse er deretter de mest etterspurte av de studieforberedende linjene
- Nesten halvparten av bedriftene mener Medielinjen burde vært tilbudt ved HVS
- Av de yrkesfaglige linjene som tilbys ved skolen i dag så virker alle å være relevante for ulike bedrifter i spørreundersøkelsen (fra 12%-18%)
- Av de spesialiseringene som dagens yrkesfaglige tilbud ikke har så er anleggsgartner / anleggsteknikk/betong... den som utpeker seg ved at 23% mener denne burde vært på skolen i dag.
- Av de yrkesfaglige linjene som ikke finnes på HVS i dag er det hele 36% av bedriftene som mener at HVS bør tilby Informasjonsteknologi og medieproduksjon. Håndverk, design og produktutvikling er det 18% av bedriftene som er interessert i.

I «åpne svar» spørsmål er det mye fokus på de kreative linjene som har blitt fjernet fra skolen og med ulike argumenter for hvorfor disse bør tilbys igjen. I tillegg er det ulike yrkesfaglige linjetilbud som nevnes spesielt, og da er det flest som har nevnt rørleggerfaget som et viktig bidrag inn i næringslivet sammen med dagens elektronikk-linje. Flere peker også på at vi må prioritere de linjene som forsterker næringslivet på Hadeland som anleggsgartner / anleggsteknikk, glassblåser, naturbruk, teknologi etc.

Når det gjelder opplæring for voksne virker det som om tilbudene som tilbys ved Karriere Innlandet matcher bra med det tilbudet som gis.

Svarene fra frivilligheten kan kort oppsummeres slik:

- Viktigheten av de ulike studieforberedende linjene som finnes i dag fordeler seg jevnt mellom alle linjene med rundt 20% på alle linjene (Realfag var viktig for 23% av organisasjonene)
- Av de studieforberedende linjene som ikke finnes i dag så mener 39% av organisasjonene at både Musikk, dans og drama samt Medier og kommunikasjon burde være et tilbud ved skolen.
- Når det gjelder yrkesfaglige linjer som tilbys i dag så er det også ganske jevnt fordelt mellom de ulike linjene, men hvor elektro- og datateknologi blir etterspurt av 17% av organisasjonene.
- Det er også ganske jevnt på rundt 18% etterspørsel etter de ulike spesialiseringene som ikke tilbys ved HVS i dag.
- Av de yrkesfaglige linjene som ikke tilbys i dag er det 25% som etterspør Håndverk, design og produktutvikling, mens 31% ønsker informasjonsteknologi og medieproduksjon.

Både næringslivet og frivilligheten har noen fellestrekk i svarene sine når det gjelder videregående opplæring. Den yrkesfaglige linjen «informasjonsteknologi og medieproduksjon» er høyt etterspurt av både næringslivet og frivilligheten (over 30% i begge spørreundersøkelsene). Begge etterlyser de kreative linjene som er lagt ned og da spesielt medie-linjen. Begge er også bekymret for gjennomføringsgrad og regionens attraktivitet dersom man ikke tilbyr et bredt linjetilbud ved skolen.

Dialog med Ungdomsrådene på Hadeland

I tillegg til at vi har bedt om informasjon fra næringslivet og frivilligheten har vi vært i ungdomsrådene i kommunene Gran og Jevnaker. Ungdomsrådet i Lunner kommune har ikke sitt første møte før den 7. oktober (etter høringsfristen) men vi har vært i dialog med dagens leder for Ungdomsrådet i Lunner for å få tilbakemeldinger på diskusjonene som var i de to ungdomsrådene hvor saken har blitt diskutert. Han stiller seg bak uttalelsene som kommer fra Ungdomsrådene i Gran og Jevnaker. Han poengterte at de fylkeskommunale avtalene er spesielt viktige også for ungdommer i Lunner.

Innspill fra Jevnaker ungdomsråd, 21/8-2025:

- *Fylket og skolen må jobbe for at alle elevene skal være tilfredse med den linjen de ender opp med og at elevene trives på skolen.*
- *Urettferdig for elever som ønsker å gå kreative fag at det ikke finnes i regionen på Hadeland.*
- *De fylkeskommunale avtalene som gjør at elever på Jevnaker kan velge å gå på Hadeland, Ringerike, Hønefoss eller i Akershus fylke må videreføres.*

HADELAND

- *Besøksdager på de videregående skolene bør behandles likt mellom de ulike ungdomsskolene som naturlig har elever som ønsker å gå på den skolen (gjelder spesielt Hadeland, Hønefoss og Ringerike)*
- *Ønsker at Hadeland IPR spør veilederne på ungdomsskolene om hvilke tilbakemeldinger de får fra sine elever om det er linjer som er spesielt viktige.*

Innspill fra Gran ungdomsråd, 25/8-2025

Ungdomsrådet tar saken til orientering og ga følgende innspill i saken:

- *Fylket og skolen må jobbe for at alle elevene skal være tilfredse med den linjen de ender opp med og at elevene trives på skolen.*
- *-Urettferdig for elever som ønsker å gå kreative fag at det ikke finnes i regionen på Hadeland.*
- *Ønsker at Hadeland IPR spør veilederne på ungdomsskolene om hvilke tilbakemeldinger de får fra sine elever om det er linjer som er spesielt viktige.*
- *Ønsker at Hadeland vgs skal ha et bredt utvalg av linjer gitt at det er en regionskole som skal favne alle elevene på Hadeland og deres ønsker innen videregående opplæring*
- *Utover fokus på linjene medie- og musikk, så er ungdomsrådet også opptatt av naturbruk og om det er noen mulighet for at denne linjen kan tilbys ved HVS. Per i dag så antar ungdomsrådet at ca 50% av elevene som går på denne linjen ved Valle er fra Hadeland.*
- *Som utgangspunkt ønsker ungdomsrådet at skolen skal tilby så mange linjer som mulig slik at elevene kan få gå på det de ønsker. Men dersom det må spares økonomisk så mener ungdomsrådet at man må se på de linjene med færrest søkere først.*

Arbeid med tilflytting på Hadeland

I programmet «Hadeland nært og naturlig» arbeides det nå med en strategi-/innovasjonsprosess som skal gi oss en retning for arbeidet med økt kjennskap, tilflytting og attraktivitet for regionen Hadeland. I den forbindelse ser man på ulike målgrupper for dette arbeidet. Det er her viktig å tiltrekke seg familier hvor linjetilbudet ved Hadeland videregående skole er dekkende for de ønskene som nyinnflyttede familier har. Vi har ikke noe klart svar på om det er spesifikke linjer som da må være på plass da strategiprosessen ikke er ferdig, men ønsker å løfte denne sammenhengen i tilflyttingsarbeidet. Ulike målgrupper vil ønske ulike utdanningsretninger for sine barn og ungdommer og vi må være bevisst på at forventningene henger så godt sammen med tilbudet som mulig.

To fylkeskommuner med elever på Hadeland videregående skole

Hadeland videregående skole har som nevnt elever fra både Innlandet og Akershus gitt at kommunene i regionen har ulik fylkestilhørighet. Gran har sendt søknad om fylkesbytte. Statsforvalter Innlandet har behandlet denne og anbefaler at Gran får anledning til å gjøre dette fylkesbyttet. Denne saken skal deretter behandles på Stortinget. Dersom Gran bytter fylke så vil dette mest sannsynlig skje 1. januar 2028, det vil si midt i perioden for dette fireårige linjetilbudet.

Akershus fylkeskommune har motsatt utfordring av Innlandet med økt elevgrunnlag og for lite kapasitet på dagens videregående skoler. Hadeland videregående skole kan være en mulig løsning for å avlaste noe. Hadeland IPR har utfordret Akershus fylkeskommune til å komme med sine betraktninger rundt hvordan de ser dette. Det er planlagt et møte mellom arbeidsutvalget i Hadeland IPR og fylkesråd for kompetanse i Akershus med tema videregående opplæring høsten 2025.

Scenariene for Hadeland videregående skole fremover vil være:

- Gran får positivt svar på søknad om fylkesbytte. Akershus fylkeskommune er da skole-eier om senest 2,5 år. I mellomtiden vil skolen ha elever fra begge fylker og det må være en fylkeskommunal avtale mellom de to fylkene i denne perioden. Akershus kan da begynne å planlegge med at Hadeland videregående skole er en del av sin skoleportefølje.
- Gran får negativt svar på søknad om fylkesbytte. Innlandet fylkeskommune vil da være skole-eier videre. Det er da viktig for regionen at fylkeskommunal avtale mellom Akershus og Innlandet blir langvarig for å sikre forutsigbarhet og god kvalitet for alle regionens elever.

Skolestruktur-saken i 2024

Hadeland IPR opplever at nedleggelsene av studieprogram på Hadeland videregående skole ikke fikk det fokuset det hadde fortjent gitt at nedleggelse av to videregående skoler og fire skolesteder i Innlandet tok tilnærmet all oppmerksomhet i 2024. Vi har full forståelse for at disse beslutningene fikk stor oppmerksomhet. Men vi opplever det som problematisk at disse tilbudene ble lagt ned ved vår regionskole i samme prosess som større strukturendringer og med altfor lite dialog og løsningsorientering på hvordan en regionskole skulle kunne beholde et kreativt tilbud.

Innlandet fylkeskommune uttrykte tydelig under skolestruktursaken i 2024 at endringene ikke skyldtes økonomi, men synkende elevtall og at det da var viktig at det var brede tilbud innenfor regionene, slik at ungdommene kunne få et tilbud i egen region. Denne logikken følges ikke på Hadeland gitt at det nå ikke er tilbud om kreative linjer for nye elever ved skolen.

Samtidig som fylkeskommunen uttrykte at endringene ikke skyldtes økonomi ble det også nevnt at musikk og media ble lagt ned da de er kostbare å drive. Vi er selvsagt enige i at disse tilbudene er mer kostbare å drive enn andre linjer. Samtidig var disse utdanningsprogrammene allerede dimensjonert med 15 elever hver, og ikke 30 som i ordinære studieforberedende opplæringstilbud. Det betyr at disse utdanningsprogrammene allerede har gjort tilpasninger til lavere elevtall og gjennomført en innsparing ved å slå seg sammen i fellesfagene. I tillegg er det verdt å merke seg at omtrent 50% av elevene ved disse linjene er Akershus-elever og dermed er finansiert av dem.

Ved skolestruktur-saken i 2024 argumenterte Hadeland IPR med at det ville være hensiktsmessig å få svar på Gran sin eventuelle søknad om fylkesbytte før man gjør endringer ved skolen da Akershus har andre behov enn det Innlandet har. Dersom man legger ned linjer ved skolen mister man fagmiljøer som det kan være vanskelig å bygge opp igjen.

Gjennomføringsgrad og muligheten til å gå på sitt førsteønske

I kapittel 2.6 i Innlandet sitt saksfremlegg i 2024 skriver de «Oppsummert viser resultatene at det å komme inn på førsteønsket er av stor betydning for om eleven fullfører og består videregående opplæring.»

Ett bredt linjetilbudet ved Hadeland vgs gjør at en større andel av elevene kommer inn på linjer som de trives med og dermed oppnår større grad av gjennomføring. Ved kutt i linjer er man bekymret for at en del elever ikke får tilbudene de trenger for kunne gjennomføre videregående opplæring.

Med kun akademiske og yrkesfaglige linjer å velge mellom er det ingen alternativer for de elevene som ønsker å gå kreativ retning. Vi er bekymret for at dette vil føre til at gjennomføringsgraden blir lavere for disse elevene spesielt. Dette er kreative linjer som er viktige ved skolen, både for de

HADELAND

elevene som ønsker å gå på disse linjene, men også for samfunnet/frivilligheten da begge disse linjene har spesialkompetanse som gjør at de bidrar og er etterspurt på arrangementer og aktiviteter i regionen. Det vil være et stort tap for regionen dersom disse kreative linjene ikke eksisterer i lokalmiljøet. For enkelt-elevene vil det være svært negativt for de som ønsker studieforberedende linjer, men som har interesser og behov for mer kreative retninger enn ren studiespesialisering.

Svar på de konkrete spørsmålene fra Innlandet fylkeskommune i høringsnotatet

Nedenfor går vi kronologisk gjennom de spørsmålene som Innlandet fylkeskommune ønsker svar på i denne høringsrunden.

1. De fremlagte forslagene som kommer frem i saksframlegget og høringsnotatet.

I høringsnotatet anbefaler Innlandet å videreføre tilbudt linjetilbud høsten 2025 også videre inn i fireårsperioden. Hadeland IPR er enig i at man viderefører de linjene som er søkbare på skolen i dag. Samtidig opplever vi at dette ikke dekker det tilbudet en regionskole bør ha og at man heller ikke har tatt fullt innover seg de behovene som finnes i næringslivet / frivilligheten i vår region.

Hadeland IPR ønsker at man på Hadeland videregående skole skal:

- Videreføre linjene som tilbys ved Hadeland videregående skole i dag både innen studieforberedende og yrkesfaglig retning.
 - Fortsette med tre paralleller ved studiespesialisering – dette for å sikre et bredt valgfagstilbud ved skolen både innen realfag, språk, samfunnsfag og mer praktiske valgfag som breddeidrett, media, grafisk design og musikk.
 - Vi ser ikke at kombinasjonsklasse er nevnt i oversikten på side 45-46, men forutsetter at dette tilbudet også videreføres gitt økt behov for dette tilbudet gitt elevmassen ved skolen.
 - Det tilrettelagte tilbudet ved skolen må også opprettholdes med samme kvalitet som i dag
- Reinnføre de kreative linjene Musikk, dans og drama samt Media og kommunikasjon
 - Skolen er godt egnet til disse linjene, utstyret er på plass og det er viktig å holde på fagkompetansen som er bygget opp ved skolen. Linjene er fortsatt i drift så det er enklere å reinnføre disse nå, enn i fremtiden når fagmiljøet er borte.
 - HVS er en regionskole som bør ha et godt linjetilbud innen både akademisk, yrkesfaglig og kreativ retning. Musikk og Media er også viktige for Hadeland kulturskole da det er mulig totalt sett å tilby tilstrekkelige stillinger til kvalifiserte lærere.
 - Vi håper på en løsningsorientert prosess for å se på muligheten av å legge om driften på linjene på en slik måte at det kan drives mer kostnadseffektivt samtidig som at de elevene som ønsker å gå på en kreativ linje får denne muligheten
 - Medialinjen bør enten vurderes som en studieforberedende linje eller en yrkesfaglig linje.
 - I tillegg at disse linjene bør reinnføres er det ønskelig at fag innen musikk og media også tilbys som valgfag.
- Utrede muligheten for rørfag ved skolen gitt at flere svar i spørreundersøkelsen til næringslivet poengterte at denne linjen er spesielt savnet i dagens linjetilbud
- Linjen Naturbruk og spesialiseringene anleggsgartner og agronom samt anleggsteknikk (spesialisering under bygg og anleggsteknikk) tilbys ikke ved Hadeland videregående skole i dag. Vi har full forståelse for at det er et større løft dersom dette skal tilbys ved Hadeland

HADELAND

videregående skole, men tilbakemeldingen fra næringslivet er at disse linjene bør tilbys ved skolen gitt at en stor og viktig del av næringslivet på Hadeland trenger kompetansen og personene som disse linjene gir. Vi mener det er viktig å fokusere på linjer som vi med høy grad av sannsynlighet vet at vil føre til at nyutdannede ungdommer kommer seg raskt ut i jobb. Det er tilfelle både ift Anleggsgartner, Rørfag, Media og Kommunikasjon. Dersom Gran blir en del av Akershus fylkeskommune i perioden så er det viktig for regionen at elevene fra Hadeland som ønsker å gå på Lena/Valle fortsatt får muligheten til å gjøre dette.

Man bør også være klar over at det er flere elever på VG1 bygg og anleggsteknikk enn det er plasser på VG2 tømrer. Det betyr at ca 14 elever må finne seg et annet alternativ for 2. klasse på videregående enn å gå på HVS⁵. Et godt alternativ for de elevene som ønsker å fortsette på spesialisering på Hadeland vil være VG2 anleggsteknikk.

Hadeland IPR ønsker at man på Karriere Innlandet – avdeling Hadeland skal:

- Videreføre de tilbudene som finnes i dag
 - Videreutvikle tilbudet om fleksibel og desentralisert studie innen sykepleie og vernepleie, samt være i tett dialog med utdanningsinstitusjoner rundt oss om denne typen og andre utdanningsmuligheter som regionen har behov for (Universitetet i Innlandet, NTNU Gjøvik, Fagskolen Innlandet og USN på Hønefoss)
- 2. Hvordan svarer den foreslåtte tilbudsvifta i videregående opplæring ut samfunnets behov i din region? Er det med fordel andre linjer som burde erstatte de foreslåtte tilbudene? (Tilbudene ved den enkelte skole - fra side 27 i høringsnotatet)**

Se svar på spørsmål 1.

3. Hvordan kan fylkeskommunen gjennom samarbeid med kommuner, regioner, næringsliv og eventuelt andre være samskapende om opplæring?

Vi opplever at deltakelse fra Innlandet fylkeskommune i Hadeland IPR sine representantskapsmøter, møteplassen regionalt kompetanseforum og dialog med skolen direkte er gode arenaer for samskaping om opplæring. Det er viktig at slike møteplasser prioriteres og at man løfter saker som er viktige for opplæring.

4. Er det tilbud som ikke tilbys i Innlandet og som du mener din region kan være naturlig vertskap for?

Slik vi har forstått det finnes ikke den kombinerte linjen IMST «3 årig informasjonsteknologi og medieproduksjon som gir studiekompetanse» i Innlandet⁶. Vi mener at den bør kunne tilbys ved Hadeland videregående skole. Skolen har et godt utgangspunkt med lærekrefter, utstyr og tilpassede lokaler gitt at den studieforberedende medielinjen er tilgjengelig ved skolen i dag. Så vidt vi har forstått har det vært en form for medielinje på Hadeland siden 90-tallet og vi har en rekke spennende bedrifter innen ulike former for grafikk og medieproduksjon i vår region.

⁵ Noen flytter til et VG2 tilbud ved en annen skole, noen starter i et 1+3 løp i en bedrift og noen velger noe helt annet.

⁶ Se beskrivelse av linjen her: <https://elvebakken.vgs.no/fagtilbud/informasjonsteknolog-og-mediaproduksjon/informasjonsteknologi-og-mediaproduksjon-med-praksisrettet-studiekompetanse/>

Faget bioøkonomi⁷ ble lagt ned samtidig som Dokka videregående skole ble lagt ned. Bioenergi-miljøet har vært aktivt i mange år på Hadeland og det bør utredes om et slikt fag bør startes opp på Hadeland. Erfaringene man gjorde seg på Dokka samt fagmiljøet og bedriftsnettverket Bioreg Hadeland som er her vil være et godt fundament for å tilby og videreutvikle et slikt fag.

I skolestruktur-saken i 2024 var det nevnt ulike former for nettskole-tilbud. Vi ser ikke at dette er nevnt i saksgrunnlaget for fireårig linjetilbud fra fylkeskommunen. Nettskole er ingen optimal læringsform, men vi ser samtidig at for å sikre valgmulighetene til elevene kan dette være en løsning innen enkeltfag. Ett konkret eksempel er at faget IT2 ikke igangsettes ved HVS høsten 2025 da det er for få elever. Samtidig er det elever som har hatt IT1 og dermed ønsker IT2 som ett av to programfagene for å få godkjent sitt vitnemål. Et nettskole-variant for dette faget kan da være en mulighet. Dette kan gjelde fag både innen studieforberedende og yrkesfaglige linjer og vi mener det kan være en god løsning som både ivaretar studentenes valgfrihet, ikke avbryter allerede studieløp/fagvalg som er startet, ikke tvinger ungdommer til å flytte for tidlig, ivaretar gode spesialist lære-ressurser som ellers forsvinner og ikke minst utnytter allerede investerte midler i anlegg og utstyr. I en situasjon der kostnader kuttes og en rekke spesialistfag fjernes permanent for hele fylket pga hver enkelt skole ikke har nok elever til å tilby faget, risikerer man et studietilbud som blir veldig smalt og at man utdanner for mange personer ift hvilke relevante jobber som finnes. Her bør Nettskole kunne være en av flere løsninger som tilfredsstiller flere behov. En mulighet er også at nettskole kan kombineres med fysiske samlinger. Hadeland IPR ønsker at det utredes videre ulike nett-skole tilbud innen enkeltfag hvor det er for få elever på de ulike videregående skolene, men hvor fylket under ett bør tilby faget.

5. Fylkestinget har avsatt midler til alternative opplæringsmodeller og ønsker innspill til hvordan dette kan utvikles i din region.

Hadeland IPR har fått forståelse av at skolen i samarbeid med den enkelte elev og bedrift finner frem til gode og fleksible løsninger i hvert enkelt tilfelle. Vi har ikke fått noen signaler fra hverken næringslivet eller skolen om at det må rigges fastsatte modeller for dette. Vi får heller motsatt tilbakemelding, at det er viktig at dagens fleksibilitet opprettholdes.

6. Det er politisk bestilt en egen sak om kombinasjonen idrett og yrkesfag i Gjøvikregionen – vil det være et ønsket tilbud?

Den mest populære linjen på Hadeland videregående skole er idrettsfag (studieforberedende). I tillegg tilbys breddeidrett som valgfag til elevene som vi vet er ettertraktet av elevene dersom timeplanen åpner for å velge breddeidrett som valgfag. Hadeland IPR har ikke mottatt noen signaler om man i tillegg har behov for kombinasjonen idrett og yrkesfag slik det diskuteres i Gjøvikregionen.

⁷ Kort om bioøkonomifaget: <https://www.telemarksforsking.no/publikasjoner/folgeevaluering-av-forsok-med-programfag-bioekonomi-ved-dokka-videregaende-skole/4621/>

HADELAND

Oppsummering

Hadeland videregående skole er en viktig utdanningsinstitusjon og kompetansesarbeidsplass i vår region. For å skape mer forutsigbarhet, tilpasse seg føringer i ny opplæringslov rundt at man skal legge stor vekt på kompetansen samfunnet trenger, og at man ser videregående opplæring for ungdom og voksne samtidig, er vi positive til at Innlandet fylkeskommune legger opp til et fireårig linjetilbud både ved Hadeland videregående skole og Karriere Innlandet – avdeling Hadeland.

Det er viktig for Hadeland at tilbudet på Hadeland Videregående skole fortsatt skal være attraktivt og med god kvalitet. Hadeland videregående skole er en regionskole og det bør gjenspeiles i linjetilbudet ved at man har gode valgmuligheter både innen yrkesfaglig, akademisk og kreativ retning. Vi mener derfor at alle dagens linjetilbud må videreføres inkludert kreative fag. Hadeland videregående skole har elever fra to fylker, hvor den ene legger ned skoletilbud, mens den andre har kapasitetsutfordringer. Vi mener at man bør utnytte eventuell ledig kapasitet ved Hadeland videregående skole også i Hadeland sine tilgrensede områder.

Gran, 19. september 2025
Hadeland IPR

